

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів освітнього ступеня фахового молодшого у галузі знань 03 “Гуманітарні науки”, за спеціальністю 035 “Філологія”.	Фаховий передвищий рівень	Денна	3	5	3/90

Короткий опис навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» входить до циклу фахової підготовки здобувачів ступеня фахового молодшого бакалавра та є семестровою дисципліною. Дана дисципліна передбачає оволодіння знаннями з основ наукових досліджень.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	<p><i>Метою</i> викладання курсу «Основи наукових досліджень» є набуття здобувачами професійних наукових компетенцій, які включають у себе уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми під час дослідження наукового матеріалу, застосовувати знання у практичних ситуаціях; формування у студентів базових навичок наукових досліджень із фахової філології.</p> <p>До <i>завдань</i> курсу відносимо: ознайомити студентів зі змістом та завданням курсу, допомогти їм закріпити й удосконалити знання з основних вимог до виконання наукових досліджень; сформуванню й закріпленню практичних навичок виконання науково-дослідних робіт студентською аудиторією (доповідь, реферат, стаття, курсова робота, дипломна робота); сформуванню навичок застосування здобутих знань на теренах суміжних філологічних дисциплін.</p>
----------------------------	---

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Обсяг, кредити ЄКТС
Денна форма	14	28	48	3/90

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРН 02 ПРН 03 ПРН 06 ПРН 07 ПРН15 ПРН16	здійснювати науковий аналіз у межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною програмою	Лекційні заняття практичні заняття, консультації, самостійна робота	поточне оцінювання на практичних заняттях
	добирати й аналізувати наукові тексти різного тематичного спрямування		
	знати загальні відомості про науку та сфери наукових досліджень в Україні; методи наукових досліджень; теоретичні основи наукових досліджень		
	розрізняти види та форми науково-дослідної роботи студентів та знати вимоги вищої школи до виконання та оформлення таких робіт		
	розв'язувати складні спеціалізовані		

	задачі та практичні проблеми у професійній сфері та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наукової роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.		
	працювати з інформаційними джерелами: збирати, аналізувати, критично оцінювати інформацію		

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Методологічні основи наукових досліджень

Тема 1. Сутність, предмет та метод наукових досліджень.

Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти розвитку. Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки. Наука як система знань, закономірності її розвитку. Гіпотеза, докази та формування теорій. Класифікація науки, взаємозв'язок між: трьома розділами наукового знання: природознавством, суспільними (соціальними) науками і філософією. Організація наукової діяльності в Україні та в вищих навчальних закладах. Наукові школи, їх головні ознаки.

Тема 2. Методологія та методи наукових досліджень.

Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Два рівні пізнання в методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний. Загальна і часткова методологія науки. Методи та техніка наукових досліджень, їх класифікація. Методи теоретичного дослідження. Експеримент та його характерні особливості в процесі дослідження. Аналіз і синтез, індукція і дедукція, історичний і логічний методи дослідження. Гіпотеза і докази у наукових дослідженнях. Способи встановлення істини: безпосередній і опосередкований. Стадії наукових досліджень: організаційна, дослідна, узагальнення, апробація, реалізація результатів.

Тема 3. Організація наукових досліджень.

Об'єкт, предмет наукового дослідження. Науково-дослідницька діяльність студентів, напрями роботи та організаційна структура. Вибір теми та реалізація дослідження, визначення мети і задач наукового дослідження. Основні форми та етапи наукових досліджень студентів. Розробка структури проблеми. Послідовність і конкретизація. Вивчення історичного аспекту проблеми. Попередній план та складання графіку роботи, план зміст роботи. Принцип системного підходу в наукових дослідженнях: цілісність, всебічність, системоутворюючі відносини, субординація, динамічність. Розрахунок ефективності науково-дослідних робіт, її критерії та проблеми оцінки. Ефективність наукової діяльності у вищому навчальному закладі.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження.

Тема 4. Логіка проведення наукового дослідження.

Логіка, стадії та етапи наукового дослідження. Стадії та етапи дослідницького процесу. Організація та планування наукового дослідження. Етапи підготовчої стадії наукового дослідження: телеологічний (проблемно-цільовий); інформаційно-пошуковий, гіпотезотворчий, методологічний, програмно-організаційний. Емпірико-теоретична стадія наукового дослідження. Праксеологічна стадія.

Тема 5. Інформаційна база наукових досліджень.

Роль інформації в проведенні наукових досліджень. Види та галузі інформації. Пошук вторинної документальної інформації з теми дослідження, бібліографічні видання. Отримання і аналіз первинної інформації. Інформація в інформаційно-пошукових системах бібліотек. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації та автоматизовані системи обробки інформації на ЕОМ. Техніка роботи з науковою літературою. Оформлення бібліографічного опису літератури та списку використаних джерел у процесі наукового дослідження.

Тема 6. Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи: написання, оформлення, захист.

Загальна характеристика видів наукових робіт: реферати, курсові та кваліфікаційні роботи. Реферат як форма навчальної та науково-дослідної роботи. Етапи роботи над курсовою роботою. Наукова (дипломна) робота: загальна характеристика, послідовність виконання, підготовчий етап, робота з текстом, оформлення. Керівництво науковою (дипломною) роботою, її рецензування та захист. Магістерська (дипломна) робота як кваліфікаційне дослідження. Оформлення документів на магістерську дипломну роботу. Етапи написання. Підготовка до захисту науково-дослідної роботи, повідомлення про основні результати наукового дослідження. Характерні недоліки при виконанні науково-дослідних робіт.

Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.

Наукова монографія, наукова стаття, тези наукової доповіді. Реферат. Доповідь. Методика написання тексту. Літературна обробка наукового тексту. Одиниці обчислення обсягу наукової роботи. Вимоги до тексту наукової статті. Тон викладу. Особливості цитування. Редагування тексту і підготовка його до друку. Типова структура рецензії (відгуку). Внесення правок після рецензування. Методика підготовки та оформлення публікацій. Форми звітності при науковому дослідженні та апробації результатів дослідження.

Модуль 2. Захист індивідуально-дослідної роботи (реферат).

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Методологічні основи наукових досліджень												
Тема 1. Сутність, предмет та метод наукових досліджень.	8	2	4			2						
Тема 2. Методологія	10	2	4			2						

методи наукових досліджень.												
Тема 3. Організація наукових досліджень.	10	2	4			2						
Разом за змістовим модулем 1	28	6	12			6						
<i>Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення та логіка проведення наукового дослідження.</i>												
Тема 4. Логіка проведення наукового дослідження.	6	2	2			4						
Тема 5. Інформаційна база наукових досліджень.	14	2	2			10						
Тема 6. Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи: написання, оформлення, захист.	26	2	6			10						
Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.	16	2	6			8						
Разом за змістовим модулем 2	54	4	16			32						
Усього годин	90	14	28			38						
<i>Модуль 2. Захист індивідуально-дослідної роботи</i>												
Усього годин												
ІНДЗ						10						
Усього годин	90	14	28			48						

2. Теми лекційних/практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Сутність, предмет та метод наукових досліджень.	2/4
2	Методологія та методи наукових досліджень.	2/4
3	Організація наукових досліджень.	2/4
4	Логіка проведення наукового дослідження.	2/2
5	Інформаційна база наукових досліджень.	2/2
6	Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи: написання, оформлення, захист.	2/6
7	Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження.	2/6
	Разом	14/28

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, предмет та метод наукових досліджень. Організація наукової діяльності в Україні.	2
2	Методологія та методи наукових досліджень. Засади філософської та загальнонаукової методології. Методи емпіричного й теоретичного рівнів дослідження.	2
3	Організація наукових досліджень. Основні завдання і напрями науково-дослідницької роботи студентів у закладі вищої освіти.	2
4	Логіка проведення наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження: новизна, актуальність, необхідність, плановість, глибина, об'єктивність та критичність.	4
5	Інформаційна база наукових досліджень. Нормативно-технічна документація. Патентна документація. Депоновані рукописи. Види каталогів: алфавітний, предметний, системний.	10
6	Тема 6. Реферати, курсові та кваліфікаційні роботи: написання, оформлення, захист. Типові помилки під час написання наукової роботи та організації дослідження. Особливості написання анотації. Відгук. Структурні елементи відгуку. Рецензія. Структурні елементи рецензії.	10
7	Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження. Проблеми оцінювання наукової діяльності. Показники для оцінки науковості. Наукометричні бази даних. Електронні наукові публікації.	8
	Разом	38

1. Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

№ з/п	Назва	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Написання і захист реферату	10	

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/ або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
--	--

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90 – 100	Відмінно
B	82 – 89	Добре
C	74 – 81	Добре
D	64 – 73	Задовільно
E	60 – 63	Задовільно (достатньо)
Fx	35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1 – 34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Навчальне завантаження здобувача вищої освіти	
Види навантаження	Середня кількість год. на кожен вид (денна форма)
Кількість кредитів/год	3/ 90 год.
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	28
лекційні заняття, год.	14
практичні заняття, год.	14
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	62
підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, індивідуально-дослідне завдання год.	52 10
Екзамен	
Залік	+

8. Рекомендована література

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про авторське право» від 23 грудня 1993 року, No 3792- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
2. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 25 листопада 2015 року, No 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
3. Закон України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 року, No 2658-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» від 11 липня 2001 року, No 2623-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів» від 01 березня 1999 року, No 309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/309-99>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів» No 758 від 14 липня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15>.

Базова

2. Грабченко А.І. Методи наукових досліджень : навч. посіб. Х. : НТУ «ХП», 2009. 142 с.
3. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. К. : Центр навч. л-ри, 2010. 352 с.

4. Корягін М.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Алерта, 2014. 622 с.
5. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
6. Оспіщев В.І. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 255 с.
7. Палеха Ю.І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. К. : Вид- во «Ліра-К», 2013. 336 с.
8. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. К. : Знання, 2010. 295 с.

Допоміжна

1. Демківський А.В. Основи методології наукових досліджень: навч. посіб. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
2. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень : навч.- метод. посіб. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
3. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень : підручник . К. : Знання, 2007. 317 с.
4. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

9. Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України
2. <http://www.osvita.com.ua> - освітній портал.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
4. <http://www.nplu.kiev.ua> – Національна парламентська бібліотека